

Raport z rynku CO₂

Nr 74, maj 2018

Analiza kształtowania się poziomu cen jednostek EUA/EUAA i CER na rynku wtórnym w maju¹

Pierwsze dni maja stały pod znakiem spadków cen uprawnień EUA. W dniu 3 maja ich wartość spadła do najniższego poziomu w miesiącu – 12,92 euro. Najprawdopodobniej to chwilowe „schłodzenie” rynku mogło być skutkiem zwiększonego popytu ze strony podmiotów w końcówce poprzedniego miesiąca, kiedy trzeba było rozliczyć swoje emisje w systemie EU ETS za 2017 r. (w maju już nie było takiego obowiązku, w związku z czym mogło być mniej chętnych do zakupu uprawnień na rynku), oraz świąt państwowych w wielu krajach w dniu 1 maja. Od zamknięcia notowań w dniu 3 maja do 24 maja uprawnienia EUA systematycznie

zyskiwały na wartości – w sumie 25,8% do ceny 16,26 euro. Zdaniem analityków rynku największy wpływ na powyższe wielkości mogły mieć m.in. wysokie ceny rozliczenia aukcji względem rynku wtórnego (różnice o kilka eurocentów), znaczące wzrosty cen paliw osiągające wartości nienotowane od 2011 r. (przede wszystkim na skutek zapowiadanych przez USA sankcji i zerwania umowy nuklearnej z Iranem), mocne wzrosty cen węgla i energii elektrycznej na rynku w Niemczech oraz anulowanie aukcji brytyjskiej w dniu 16 maja. Wpływ na notowania cen uprawnień EUA w omawianym okresie mogła mieć również publikacja informacji o nadwyżce uprawnień (ok. 265 mln ma trafić do rezerwy MSR od stycznia do sierpnia 2019 r.) W końcówce miesiąca ceny uprawnień mocno straciły na wartości i zakończyły maj na poziomie 14,89 euro.

Podsumowując, uprawnienia EUA w maju 2018 r. zyskały na wartości 9,93% (licząc od dnia 30 kwietnia). Był to 13. miesiąc wzrostów z rzędu (ostatnim miesiącem spadków był kwiecień 2017 r.) Średnia arytmetyczna cena walorów EUA oraz CER z 23 transakcyjnych dni maja wyniosła odpowiednio 14,78 euro oraz 0,21 euro. łączny wolumen miesięcznych obrotów uprawnień EUA na wtórnym rynku spot giełd ICE oraz EEX wyniósł ponad 71,79 mln uprawnień EUA, natomiast wolumen jednostek CER ukształtował się na poziomie blisko 0,14 mln.

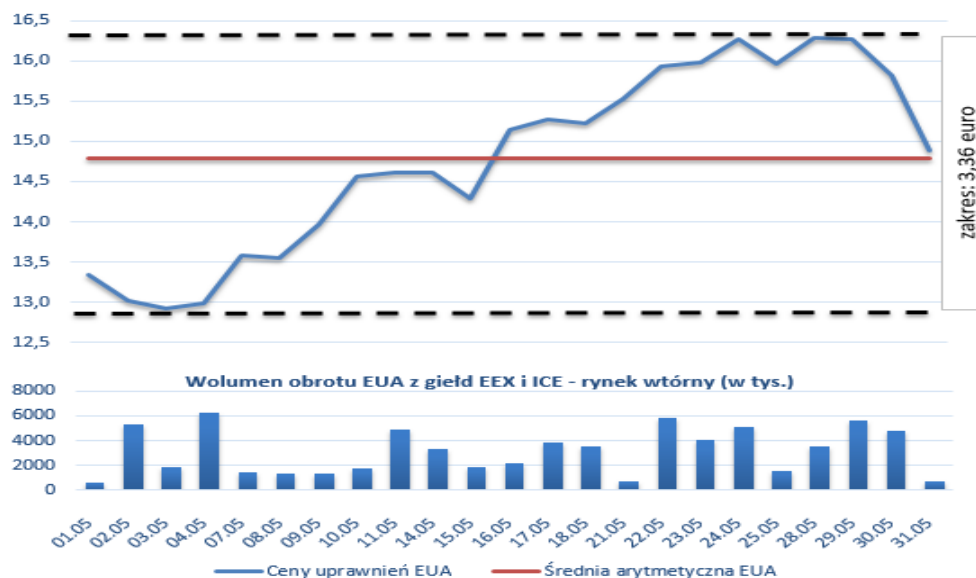
Tabela 1. Notowania cen uprawnień EUA, EUAA oraz jednostek CER w transakcjach natychmiastowych (spot) oraz terminowych* (future 18-24) w dniach od 30 kwietnia do 31 maja 2018 r.

Ceny uprawnień EUA (w euro)								
data	spot	Dec18	Dec19	Dec20	Dec21	Dec22	Dec23	Dec24
31-maj-18	14,89	14,91	15,09	15,38	15,76	16,16	16,49	16,64
30-kwi-18	13,54	13,59	13,75	13,95	14,27	14,60	14,93	15,06
zmiana	9,93%	9,71%	9,75%	10,25%	10,44%	10,68%	10,45%	10,49%
Ceny uprawnień lotniczych EUAA (w euro)								
data	spot	Dec18	Dec19	Dec20	Dec21	Dec22	Dec23	Dec24
31-maj-18	14,80	14,85	15,03	15,32	x	x	x	x
30-kwi-18	13,49	13,53	13,69	13,89	x	x	x	x
zmiana	9,71%	9,76%	9,79%	10,30%	x	x	x	x
Ceny jednostek CER (w euro)								
data	spot	Dec18	Dec19	Dec20	Dec21	Dec22	Dec23	Dec24
31-maj-18	0,22	0,22	0,22	0,22	x	x	x	x
30-kwi-18	0,20	0,21	0,21	0,21	x	x	x	x
zmiana	10,00%	4,76%	4,76%	4,76%	x	x	x	x

* kontrakty terminowe z terminem zapadalności w grudniu danego roku
Źródło: opracowanie własne KOBIZE na podstawie Barchart

¹ Opracowano na podstawie informacji i danych publikowanych przez m.in. giełdy ICE, EEX oraz Carbon Pulse

Wykres 1. Dienne ceny zamknięcia transakcji uprawnieniami EUA oraz poziom wolumenu na rynku spot giełd EEX oraz ICE w maju 2018 roku [w euro]



Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie danych giełd EEX oraz ICE

Najważniejsze wydarzenia rynkowe w kwietniu 2018 roku:

1. KE przedstawiła wniosek w sprawie budżetu UE na lata 2021-2027. Jedną z propozycji reformy systemu budżetowego jest m.in. uproszczenie obecnego ogólnego systemu finansowania i przekazanie części dochodów pochodzących z systemu EU ETS do budżetu UE. Zgodnie z propozycją wkład ten oznaczałby przekazanie 20% dochodów pochodzących ze sprzedaży uprawnień do emisji na aukcjach². **(2 maja)**
2. Niemiecka giełda EEX oraz brytyjska giełda ICE opublikowały nowe kalendarze aukcji dla uprawnień lotniczych (EUAA) na 2018 r.³ W sumie przedmiotem sprzedaży w drodze aukcji na obu giełdach będzie ok. 5,6 mln uprawnień EUAA⁴ (więcej informacji w dalszej części raportu). **(7 maja)**
3. KE opublikowała wstępną listę sektorów narażonych na zjawisko ucieczki emisji w okresie rozliczeniowym 2021-2030⁵. KE dokonała oceny ilościowej według klasyfikacji NACE⁶ na poziomie

4-cyfrowym, na podstawie której do listy bezpośrednio kwalifikują się 44 sektory. Do powyższej grupy sektorów może dołączyć 28 sektorów zakwalifikowanych przez KE do dalszej oceny na podstawie art. 10 b ust. 2 i 3 zmienionej dyrektywy EU ETS (więcej informacji w dalszej części raportu). **(8 maja)**

4. Rada Unii Europejskiej formalnie zatwierdziła⁷ Rozporządzenie ESR (ang. *Effort sharing Regulation*), które wyznacza cele redukcji emisji dla p. czł. na lata 2021-2030 w sektorach nieobjętych systemem handlu emisjami EU ETS (m.in. transport, rolnictwo, odpady, sektor komunalno-bytowy, gospodarstwa domowe). Dla poszczególnych państw czł. cele redukcyjne na 2030 r. wyznaczono na poziomie od 0% do -40% w odniesieniu do poziomów z 2005 r. dla objętych sektorów. Więcej informacji w dalszej części raportu. **(14 maja)**
5. Komisja Europejska opublikowała dane dotyczące liczby uprawnień w obiegu (ang. „*the total number of allowances in circulation*”) na potrzeby działania

² http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-3570_pl.htm

³ https://ec.europa.eu/clima/news/2018-auction-calendars-aviation-allowances-published_en

⁴ Bez uwzględnienia uprawnień należących do państw EEA-EFTA, które do tej pory nie dopełniły formalności prawno-organizacyjnych dotyczących sprzedaży uprawnień w drodze aukcji.

⁵ https://ec.europa.eu/clima/news/commission-notice-preliminary-carbon-leakage-list-eu-emissions-trading-system-phase-4-2021-2030_en

⁶ NACE to statystyczna klasyfikacja działalności gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej. NACE jest czterocyfrową klasyfikacją zapewniającą ramy dla gromadzenia i prezentacji szerokiego zakresu danych statystycznych zgodnie z działalnością gospodarczą w dziedzinie statystyki gospodarczej.

⁷ https://ec.europa.eu/clima/news/member-states-emission-reduction-targets-2021-2030-adopted_en

rezerwy MSR⁸. Podana do wiadomości liczba to ponad 1,654 mld uprawnień EUA, co oznacza, że wolumeny uprawnień przeznaczone do sprzedaży na aukcji w okresie od 1 stycznia do 31 sierpnia 2019 r. zostaną pomniejszone o około 265 mln uprawnień EUA – stanowiących 16% uprawnień będących w obiegu (więcej informacji w dalszej części raportu). **(15 maja)**

6. W dniu 16 maja br. brytyjska aukcja uprawnień na giełdzie ICE została unieważniona. Powodem było zbyt małe zainteresowanie kupujących – na ok. 90% uprawnień EUA⁹. **(16 maja)**

7. KE w komunikacie poinformowała, że na podstawie danych dostępnych w Międzynarodowym Dzienniku Transakcji (ITL)¹⁰ emisje gazów cieplarnianych z instalacji stacjonarnych oraz operacji lotniczych objętych systemem EU ETS w 2017 r. wzrosły w przybliżeniu o 0,3%. Zgodnie z informacjami podanymi w komunikacie w 2017 r. zweryfikowane emisje gazów cieplarnianych z instalacji stacjonarnych wyniosły 1 753 mln ton ekwiwalentu dwutlenku węgla, a emisje z sektora lotnictwa objętego EU ETS wyniosły 64,2 mln ton ekwiwalentu dwutlenku węgla. Na podstawie własnych szacunkowych kalkulacji KE poinformowała, że w 2017 r. emisje z instalacji stacjonarnych wzrosły jedynie o 0,25% w stosunku do 2016 r.¹¹, a emisje z sektora lotnictwa wzrosły o prawie 5% w stosunku do 2016 r.¹² **(18 maja)**

Kształtowanie się cen uprawnień EUA i EUAA na rynku pierwotnym

W maju, w ramach rynku pierwotnego, odbyło się 16 aukcji uprawnień EUA (14 na giełdzie EEX, 2 na giełdzie ICE¹³), na których sprzedano łącznie blisko 68,43 mln uprawnień EUA po średniej ważonej cenie 14,82 euro (o 0,04 euro powyżej średniej ceny spot z rynku wtórnego). Współczynnik popytu do podaży uprawnień na wszystkich aukcjach EUA tym razem wzrósł do poziomu 2,21¹⁴.

W dniu 23 maja br. odbyła się jedna aukcja uprawnień EUAA, na której sprzedano 958 tys. uprawnień po cenie 15,74 euro. Zapotrzebowanie na uprawnienia było ponad cztery razy wyższe niż oferowany do sprzedaży wolumen.

Aukcje polskich uprawnień do emisji na platformie EEX

W dniach 9 i 23 maja 2018 r. giełda EEX, w imieniu Polski, przeprowadziła kolejne aukcje uprawnień EUA, na których:

- sprzedano po 3,547 mln uprawnień EUA;
- cena rozliczeniowa wyniosła odpowiednio 13,92 euro/EUA oraz 15,81 euro/EUA;
- przychód ze sprzedaży uprawnień EUA wyniósł odpowiednio 49,374 mln euro oraz 56,078 mln euro;
- całkowite zapotrzebowanie na uprawnienia, zgłoszone przez uczestników aukcji, wyniosło odpowiednio 6,639 mln oraz 7,680 mln uprawnień EUA;
- w aukcjach uczestniczyło odpowiednio 21 oraz 26 podmiotów.

Ogółem w całym 2018 r. za pośrednictwem giełdy EEX Polska planuje sprzedać 78,030 mln uprawnień EUA oraz 0,112 mln uprawnień EUAA.

Nowy kalendarz aukcji dla uprawnień lotniczych EUAA

Niemiecka giełda EEX oraz brytyjska giełda ICE opublikowały nowe kalendarze aukcji dla uprawnień lotniczych (EUAA) na 2018 r. W sumie przedmiotem sprzedaży w drodze aukcji na obu giełdach będzie ok. 5,601 mln uprawnień EUAA. Aukcje zostaną przeprowadzone w okresie od 23 maja do 21 listopada 2018 r. Zgodnie z kalendarzem opublikowanym na stronie giełdy EEX Polska przeprowadzi jedyną w 2018 r. aukcję 0,112 mln polskich uprawnień lotniczych w dniu 20.06.2018 r. KE w imieniu 25 państw członkowskich przeprowadzi cztery aukcje uprawnień EUAA, tj. w dniach 23 maja (już się odbyła), 18 lipca, 12 września oraz 21 listopada, gdzie łącznie do sprzedaży zostanie

⁸ https://ec.europa.eu/clima/news/ets-market-stability-reserve-will-start-reducing-auction-volume-almost-265-million-allowances_en

⁹ <https://www.theice.com/marketdata/reports/148>

¹⁰ Zgodnie z danymi dostępnymi w EUTL w dniu 1 maja 2018 r.

¹¹ Porównawcze szacunki dla instalacji i operatorów statków lotniczych w 2016 r. i w 2017 r. oraz nowych instalacji w 2017 r., w przypadku braku informacji za 2017 r. wykorzystano dane dot. emisji zaraportowanych w 2016 r.

¹² https://ec.europa.eu/clima/news/emissions-trading-emissions-have-slightly-increased-2017_en

¹³ Aukcja brytyjska w dniu 16 maja została anulowana. Wolumen 4,593 mln uprawnień został rozdysponowany na kolejne 4 aukcje – w dniu 30 maja, 13 i 27 czerwca oraz 11 lipca br.

¹⁴ Obliczono średni ważony współczynnik popytu do podaży.

wystawionych 3,829 mln uprawnień EUAA. Niemiecka aukcja 0,8 mln uprawnień lotniczych odbędzie się dnia 10 października 2018 r. Natomiast zgodnie z kalendarzem opublikowanym na stronie giełdy ICE odbędzie się jedna aukcja 0,860 mln uprawnień brytyjskich uprawnień lotniczych w dniu 6 czerwca 2018 r. Wszystkie aukcje uprawnień EUAA w 2018 r. na giełdzie EEX oraz ICE będą odbywać się w określonych dniach w godzinach od 13:00 do 15:00. Więcej informacji na stronie KE, EEX oraz ICE.¹⁵

Obliczenie liczby uprawnień w obiegu na potrzeby działania rezerwy MSR – publikacja KE z 15 maja 2018 r.

W 2015 r. na podstawie dyrektywy 2003/87/EC, decyzją Rady i Parlamentu Europejskiego została ustanowiona rezerwa MSR, której głównym celem jest redukcja nadwyżki uprawnień na rynku. Mechanizm rezerwy ma zacząć funkcjonować od 2019 r., w zależności od liczby uprawnień w obiegu (czyli nadwyżki uprawnień). Jeżeli ich liczba będzie wyższa niż 833 mln uprawnień, wówczas uprawnienia zasilają rezerwę redukując jednocześnie pulę aukcyjną (tymczasowo będzie to 24% wartości nadwyżki). Jeżeli natomiast nadwyżka na rynku będzie niższa niż 400 mln, to z rezerwy zostanie uwolnione 100 mln uprawnień i dodane do puli aukcyjnej. Powyższy mechanizm ma się opierać na kalkulacji liczby uprawnień w obiegu, której wyniki 15 maja każdego roku ma publikować KE. Pierwsza taka publikacja miała miejsce 12 maja 2017 r., z której wynikało, że nadwyżka uprawnień na rynku w 2016 r. wynosiła 1,694 mld¹⁶. Nie będzie ona miała jednak wpływu na operacje wykonywane w rezerwie od 2019 r. (chodzi o wolumeny, które zasilą rezerwę). Dopiero druga kalkulacja nadwyżki za 2017 r. przedstawiona przez KE w dniu 15 maja br.¹⁷ wskazała liczbę uprawnień, które będą przedmiotem transferu do rezerwy MSR w terminie od 1 stycznia do 31 sierpnia 2019 r. Zgodnie z publikacją KE liczba uprawnień w obiegu w 2017 r. wyniosła 1,654 mld uprawnień EUA, co oznacza, że

odsetek zastosowany w pierwszych ośmiu miesiącach działania rezerwy w 2019 r. wynoszący 16%¹⁸ uprawnień z nadwyżki (ok. 265 mln uprawnień EUA) zasilą rezerwę MSR w okresie, o którym mowa powyżej¹⁹. Kolejna publikacja informacji o liczbie uprawnień w obiegu będzie miała miejsce w dniu 15 maja 2019 r., i będzie miała wpływ na określenie liczby uprawnień transferowanych do rezerwy w okresie od 1 września 2019 r. do 31 sierpnia 2020 r.

Publikacja wstępnej listy sektorów narażonych na zjawisko ucieczki emisji w okresie rozliczeniowym 2021-2030

Zmieniona dyrektywa EU ETS²⁰, reformująca system w latach 2021-2030, upoważnia KE do przyjęcia aktu delegowanego w celu uzupełnienia dyrektywy zapisami dotyczącymi sektorów i podsektorów narażonych na ryzyko ucieczki emisji (ang. *Carbon Leakage*, w skrócie „CL”). W związku z powyższym KE rozpoczęła prace nad przygotowaniem wykazu sektorów i podsektorów narażonych na ucieczkę emisji, który będzie ważny przez cały okres 10 lat od 2021 do 2030 r.

W dniu 8 maja br. został opublikowany dokument pt. „Wstępny wykaz sektorów i podsektorów narażonych na znaczące ryzyko ucieczki emisji na lata 2021-2030 (2018/C 162/01)”²¹, w którym w ramach tzw. „pierwszego poziomu oceny” KE przeprowadziła ilościową ocenę według klasyfikacji NACE na poziomie 4-cyfrowym, gdzie sektor mógł zostać uznany za narażony na znaczące ryzyko ucieczki emisji, jeżeli zgodnie z art. 10 b ust. 1 zmienionej dyrektywy EU ETS wskaźnik ucieczki emisji przekroczy próg 0,2. Na tej podstawie do wstępnej listy sektorów CL Komisja zakwalifikowała 44 sektory, które znalazły się w tabeli nr 2 wykazu.

Do powyższej grupy sektorów mogą dołączyć inne sektory zakwalifikowane przez Komisję Europejską do dalszej oceny na podstawie art. 10 b ust. 2 i 3 zmienionej dyrektywy EU ETS oraz czterech kryteriów

¹⁵ https://ec.europa.eu/clima/news/2018-auction-calendars-aviation-allowances-published_en

¹⁶ https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_20_17_3228_en.pdf

¹⁷ https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_20_18_2801_en.pdf

¹⁸ Zgodnie z art. 1 ust. 5 Decyzji UE 2015/1814 oraz art. 2 Dyrektywy 2018/410.

¹⁹ Zgodnie z zasadami i konstrukcją działania rezerwy MSR kalkulacja wolumenów w pierwszych 8 miesiącach 2019 r. bazuje na nadwyżce

opublikowanej przez KE 15 maja 2018 r., natomiast pozostałe 4 miesiące 2019 r. oraz 8 miesięcy 2020 r. będą bazować na kalkulacji nowej nadwyżki opublikowanej 15 maja 2019 r.

²⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/410 z dnia 14 marca 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2003/87/WE w celu wzmocnienia efektywnych pod względem kosztów redukcji emisji oraz inwestycji niskoemisyjnych oraz decyzję (UE) 2015/1814 (Dz. U. UE L 76/3).

²¹ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:JOC_2018_162_R_0001&from=EN

Tabela 2. Lista sektorów w Polsce, w których nastąpiłyby zmiany w związku ze zmianą listy CL [zmiana % EUA w stosunku do hipotetycznego przydziału]

L.p.	Sektory*	Sumaryczny wpływ na wielkość przydziału w okresie 2021-2030 w związku ze zmianą listy CL**
1	Przemysł ceramiczny	-29,52%
2	Przemysł pozostały	-21,55%
3	Elektrociepłownie przemysłowe	-18,30%
4	Elektrownie zawodowe	-4,54%
5	Elektrociepłownie zawodowe	-4,51%
6	Ciepłownie zawodowe	-3,59%
7	Przemysł szklarski	-2,06%
8	Hutnictwo metali nieżelaznych	-0,74%
9	Przemysł chemiczny	-0,27%
10	Hutnictwo żelaza i stali	-0,16%
11	Przemysł rafineryjny	-0,01%
12	Przemysł cementowy	0,00%
13	Przemysł cukrowniczy	0,00%
14	Przemysł koksowniczy	0,00%
15	Przemysł mineralny	0,00%
16	Przemysł wapienniczy	0,00%
17	Przemysł papierniczy	0,00%
18	Przemysł drewnopochodny	+335,43%

* W skład poszczególnych sektorów może wchodzić kilka lub kilkanaście sektorów NACE, np. w ramach przemysłu ceramicznego zdefiniowano 5 sektorów NACE objętych listą CL. Wyjątkiem jest sektor drewnopochodny, w skład którego wchodzi tylko jeden sektor NACE objęty listą CL.

** analizy dokonano w stosunku do 44 sektorów (wg klasyfikacji NACE) spełniających kryterium ilościowe (wskaźnik ucieczki emisji > 0,2)

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE

kwalifikowalności²². Na tej podstawie KE zakwalifikowała 28 sektorów, które w opublikowanym wykazie z dnia 8 maja br. umieściła w tabelach 3, 4 i 5. Sektory, o których mowa powyżej, mogą ubiegać się o ocenę jakościową lub zdezagregowaną ocenę ilościową składając odpowiednie wnioski aplikacyjne:

- ▶ bezpośrednio do Komisji do dnia 8 sierpnia br. (sektory umieszczone w tabelach nr 3 i 4 wstępnego wykazu), lub
- ▶ pośrednio do Komisji poprzez państwa członkowskie do dnia 30 czerwca br. (sektory umieszczone w tabeli nr 5 wstępnego wykazu).

Powyższe zmiany oznaczają, że lista Carbon Leakage ulegnie znacznemu skróceniu do liczby 44 lub

maksymalnie do 72 sektorów, w stosunku do obecnie obowiązującej, gdzie wpisanych jest 175 sektorów²³ (również według klasyfikacji działalności gospodarczej NACE Rev. 2 na poziomie 4-cyfrowym).

Krajowy Ośrodek wykonał analizę, w której wskazano, jak zmieniłyby się przydziały bezpłatnych uprawnień wyłącznie na skutek zmiany listy sektorów zagrożonych ucieczką emisji, porównując obecnie obowiązującą listę CL na okres 2015-2019 oraz propozycję KE z maja 2018 r. (uwzględniając liczbę 44 sektorów, które na pewno znajdują się na liście). Szacunków dokonano w oparciu o wstępny przydział uprawnień dla okresu 2013-2020, który jest wynikiem pomnożenia odpowiedniego wskaźnika przez odpowiedni poziom produkcji dla danej podinstalacji²⁴. Wyniki analizy wskazują (tabela 2), że

²² jeżeli wskaźnik ucieczki emisji > 0,15 według kryterium A, intensywność emisji > 1,5 według kryterium B, przydział obliczany w oparciu o benchmark dla rafinerii według kryterium C, ocena na poziomie zdezagregowanym PRODCOM według kryterium D

²³ Decyzja 2014/746/UE z dnia 27 października 2014 r. ustalająca, zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, wykaz sektorów i podsektorów uważanych za narażone na znaczące ryzyko ucieczki emisji na lata 2015–2019

²⁴ Przy liczeniu hipotetycznego przydziału uwzględniono również:

– współczynnik liniowy redukcji 2,2% (LF),

– międzysektorowy współczynnik korekty (CSCF) równy 1,
– zmianę wartości BM – dla BM produktowych na poziomie 0,7% (wartość średnia wynikająca z dyrektywy EU ETS); dla BM w oparciu o ciepło i paliwo na poziomie 1,6%²⁴ (wartość maksymalna wynikająca z dyrektywy EU ETS).

Aby określić wpływ zmiany listy sektorów na przydziały bezpłatnych uprawnień do wstępnego przydziału uprawnień została zastosowana korekta wynikająca ze stopnia narażenia na ucieczkę emisji (CLF) zgodnie z znowelizowaną dyrektywą EU ETS. Wspomniana korekta stopnia narażenia na ucieczkę emisji (CLF) różnicuje przydział

zmiana listy CL w największym stopniu negatywnie oddziałuje (przydziały bezpłatnych uprawnień ulegną znaczącemu zmniejszeniu) na następujące sektory przemysłu²⁵ w PL:

- Przemysł ceramiczny;
- Przemysł pozostały;
- Elektrociepłownie przemysłowe;
- Elektrownie zawodowe;
- Elektrociepłownie zawodowe;

Pozytywny wpływ zmiany listy został wykazany dla jednego sektora – sektora drewnopochodnego.

Przyjęto rozporządzenie ESR – cele klimatyczne w obszarze non-ETS na lata 2021-2030²⁶

Intensywne negocjacje pomiędzy państwami członkowskimi UE nad kształtem tzw. rozporządzenia ESR (ang. Effort Sharing Regulation) trwały właściwie od czasu publikacji jego projektu w dniu 20 lipca 2016 r.²⁷. Od tego momentu rozpoczęło się też jego formalne procedowanie w ramach Rady UE (RUE), gdzie dokument przede wszystkim był omawiany w obrębie grupy roboczej WPE (ang. Working Party for Environment) oraz w ramach komitetów Parlamentu Europejskiego (PE).

PE przyjął poprawki do ESR już 14 czerwca 2017 roku, z kolei Rada UE zatwierdziła swoje zmiany do projektu rozporządzenia 13 października 2017 r. Z tymi stanowiskami obie strony przystąpiły do tzw. trilogu (z udziałem Komisji Europejskiej) pod przewodnictwem Prezydencji Estonii (druga połowa 2017 r.). Po cyklu negocjacji w ramach trilogu ostatecznie udało się osiągnąć porozumienie 21 grudnia 2017 r. Ostatnie szlify projekt ESR zbierał w roku 2018, a jego zaaprobowany kształt został przegłosowany ostatecznie w PE 17 kwietnia br., po czym został również formalnie

zatwierdzony przez Radę UE w dniu 14 maja br.²⁸. Po formalnym przyjęciu rozporządzenia ESR przez RUE, którym tego dnia zakończono prace legislacyjne, rozporządzenie zostanie opublikowane w Dzienniku Urzędowym i wejdzie w życie dwadzieścia dni później. Przedmiotowe rozporządzenie ustala porządek prawny w okresie 2021-2030. Tym samym, jest ono kontynuacją obowiązującej jeszcze decyzji dotyczącej tego obszaru w okresie 2013-2020, zwanej decyzją ESD²⁹. Transponuje ono postanowienia Rady przyjęte konkluzjami z października 2014 r., gdzie określono ramy europejskiej polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030³⁰, przyjmując cel redukcji emisji dla UE zakładający ograniczenie wewnętrznych emisji gazów cieplarnianych (GC) do roku 2030 o co najmniej 40% w porównaniu z poziomem z roku 1990. W przypadku obszaru non-ETS, czyli tej części emisji UE, która nie jest objęta wspólnotowym systemem handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS), cel 2030 przekłada się na redukcję unijną o 30% w stosunku do poziomu emisji z roku 2005, przy czym wszystkie państwa wniosą swój wkład w implementację tego celu, realizując zróżnicowane krajowe cele redukcji emisji GC w obszarach non-ETS w zakresie od 0% do -40% w stosunku do roku 2005.

Zgodnie z ESR **cel redukcyjny dla Polski do 2030 roku wynosi -7%** w stosunku do poziomu emisji w non-ETS z 2005 roku. Jest to duży skok w porównaniu do celu przyznanego Polsce w ramach ESD, który wynosił do 2020 roku +14% (możliwość wzrostu emisji) w stosunku do tego samego poziomu odniesienia. Podział wysiłku redukcyjnego w ramach non-ETS został ustalony przede wszystkim na podstawie PKB per capita z 2013 r. (dla ESD były to wskaźniki PKB per capita z roku 2005).

Zgodnie z zapisami ESR cele redukcyjne określone dla poszczególnych p. czł. mają być podstawą do wyznaczenia rocznych limitów jednostek AEA (ang. Annual Emission Allocation) dla poszczególnych krajów

bezpłatnych uprawnień dla sektorów narażonych na ucieczkę emisji (znajdujących się na liście CL) oraz nienarażonych na ucieczkę emisji (nieznajdujących się na liście CL). Według obecnych zasad sektory narażone na ucieczkę emisji otrzymują 100% uprawnień bezpłatnie, co oznacza, że CLF = 1. Sektory nienarażone na ucieczkę emisji według obecnych zasad otrzymują w okresie 2021-2026 30% liczby uprawnień bezpłatnie, a następnie wartość ta spada liniowo do 0 w 2030 r. Ze względu na brak danych nie uwzględniono dodatkowego przydziału w okresie 2026-2030 na poziomie 30% dla instalacji ciepłownictwa sieciowego.

²⁵ wytypowano najważniejsze kategorie sektorów – na poziomie ogólnym, zrezygnowano ze szczegółowego zestawienia sektorów, do których przypisano by poszczególne kod NACE.

²⁶ Niniejszy artykuł stanowi zbiorcze zestawienie zagadnień dotyczących rozporządzenia ESR. O niektórych z nich była mowa w [marcowym raporcie z rynku – nr 72](#).

²⁷ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52016PC0482&qid=1478073699868&from=EN>

²⁸ <http://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2018/05/14/effort-sharing-regulation-council-adopts-emission-reduction-targets/>

²⁹ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2009/406/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie wysiłków podjętych przez państwa czł., zmierzających do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w celu realizacji do roku 2020 zobowiązań Wspólnoty dotyczących redukcji emisji gazów cieplarnianych, Dz. Urz. UE L 140 z 5.6.2006.

Nazwa ta została skrócona do Effort Sharing Decision (ang.), w skrócie ESD, w związku z czym jest ona potocznie nazywana „decyzją ESD”.

http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2009.140.01.0136.01.ENG

³⁰ Konkluzje Rady Europejskiej z dn. 23-24 października 2014 r.

w okresie 2021-2030. Roczne limity AEA będą stanowić „budżet emisyjny” każdego p. czł. w tym okresie, czyli pewnego rodzaju walutę, którą p. czł. mogą pokrywać raportowane co roku w okresie 2021-2030 emisje. Jest to również system funkcjonujący obecnie w ramach decyzji ESD.

Istotnym czynnikiem, który warunkuje liczbę jednostek AEA w okresie 2021-2030, jest sposób obliczenia rocznych przydziałów AEA w kolejnych latach okresu 2021-2030 (art. 4 ESR). ESR przewiduje przyjęcie jako **punktu startowego (PS)** dla trajektorii zejścia do celu w 2030 roku **średniej emisji z lat 2016-2018** na bazie najbardziej aktualnych danych o emisji. Wartość PS to jeden z istotnych komponentów warunkujących to, jakie przydziały jednostek każde z p. czł. będzie miało w każdym roku okresu 2021-2030. Z PS wyznacza się bowiem linię zejścia do celu 2030 dla każdego p. czł. i linia ta (trajektoria zejścia), określa w każdym roku poziom AEA, jaki danemu państwu zostanie przyznany. Drugim komponentem jest to, w którym miejscu wyznaczy się PS, określający wysokość przydziałów jednostek AEA. W myśl przyjętego w ESR kompromisu PS ma być umiejscowiony w punkcie **5/12 okresu od roku 2019 do roku 2020, lub w roku 2020, w zależności od tego, co będzie skutkowało niższym przydziałem jednostek AEA** dla danego p. czł. na okres 2021-2030.

Nie mniej jednak w ESR znalazł się też szereg **elastyczności**, które p. czł. mogą wykorzystywać, aby wywiązać się ze swoich zobowiązań redukcyjnych. W wyniku działań Polski do projektu rozporządzenia wprowadzono zapisy, które ustanawiają tzw. **rezerwę asekuracyjną (RA)** właśnie dla uboższych p. czł., które z nadwyżką wypełniają swoje cele redukcyjne w obszarze non-ETS do roku 2020 (takim krajem będzie Polska). To właśnie zapisy o RA były przedmiotem najbardziej zaciekłych negocjacji w trakcie procedowania projektu ESR w ramach tzw. trilogu, pomiędzy RUE, PE i KE.

Ostatecznie w wyniku kompromisu wypracowanego pod przewodnictwem Prezydencji Estonii udało się dojść do porozumienia w zakresie RA i pulę rezerwy asekuracyjnej ustalono na wartość **105 mln** jednostek AEA. Ma ona stanowić pewnego rodzaju „koło ratunkowe” dla p. czł., które mogą mieć problemy z pokryciem swoich emisji w okresie 2021-2030, wobec deficytu w przyznanych na ten okres jednostek AEA. Z istniejących na stole negocjacyjnym opcji podziału RA pomiędzy p. czł. udało się również przyjąć rozwiązanie bardziej korzystne dla Polski, które nie jest jednak

niepozabawione niepewności. Dostęp do puli dodatkowych jednostek z RA jest bowiem uzależniony pewnymi warunkami, których spełnienie umożliwiłoby ich wykorzystanie w przypadku niedoboru do pokrycia emisji za okres 2026-2030 (okres 2021-2030 jest podzielony na dwie „pięciolatki” rozliczeniowe). Najistotniejszym z nich jest warunek wypełnienia przez UE celu 30% redukcji do roku 2030 w ESR jako całość. W ESR znalazły się również inne elastyczności. Państwa członkowskie mogą m.in.:

- ▶ „pożyczać” jednostki AEA z lat przyszłych okresu:
 - do 10% swojego rocznego limitu emisji (AEA) z kolejnego roku w latach 2021-2025;
 - do 5% swojego rocznego limitu emisji (AEA) z kolejnego roku w latach 2026-2029.
- ▶ **przenieść** jednostki pomiędzy latami w okresie 2021-2030, jeżeli emisje za dany rok są niższe niż roczny limit:
 - w przypadku roku 2021 – bez ograniczeń, na dowolny kolejny rok okresu rozliczeniowego (do 2030);
 - w przypadku lat 2022-2029 – do 30% swoich rocznych limitów emisji do tego roku.
- ▶ **przekazać** (transferować) innym p. czł.:
 - w latach 2021-2025 do 5% swojego rocznego limitu emisji (AEA) na dany rok;
 - w latach 2026-2030 do 10% swojego rocznego limitu emisji na dany rok.

Dodatkowo, transfery jednostek AEA pomiędzy p. czł. mogą być wynikiem realizacji wewnętrznych **projektów** i programów mających na celu ograniczenie emisji GC, które byłyby realizowane w sprzedających p. czł. i finansowane przez p. czł. otrzymujące jednostki AEA.

Unikalną formą elastyczności jaka została wprowadzona w ramach ESR jest tzw. **elastyczność LULUCF**, czyli powiązanie sektorów objętych ESR z rozliczaniem sektora gruntów i leśnictwa (LULUCF), z którego emisje i pochłanianie nie były uwzględnione w unijnym celu redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2020 r. Elastyczność z LULUCF, przedstawiona w art. 7 ESR, jest nowym mechanizmem, zaproponowanym na okres 2021-2030 i nie mającym swojego odpowiednika w obecnym okresie 2013-2020. P. czł. będą miały możliwość wykorzystania do rozliczenia rocznej wielkości emisji część pochłaniania pochodzącego z kategorii gruntów należących do sektora LULUCF. Do podziału między wszystkie p. czł. na cały okres 2021-2030 będzie nie więcej niż 280 mln jednostek.

Maksymalna liczba dodatkowych jednostek jest określona limitem przydziału, indywidualnym dla każdego p. czł. Dla Polski limit ten wynosi **21,7 mln** na cały okres 2021-2030. Należy przy tym pamiętać, że również elastyczność LULUCF obwarowana jest szeregiem warunków, które będą wpływać na potencjalne z niej korzystanie przez poszczególne p. czł. Istotne będzie przede wszystkim jaki poziom pochłaniania zostanie wygenerowany przez sektor LULUCF, gdzie szczegóły i metodyka zostały określone odrębnym rozporządzeniem (tzw. LULUCFR)³¹.

Istotnym z punktu widzenia elementem dodatkowym zapisanym w rozporządzeniu ESR jest specjalne dostosowanie, które będzie dostępne dla kilku p. czł., a które wiąże się pośrednio z przyjętą metodyką wyznaczania ww. punktu startowego. Dostosowanie z art. 10.2 ESR, którego dokładne wielkości dla wskazanych p. czł. zostały zapisane w aneksie IV rozporządzenia ESR, to pewnego rodzaju rekompensata za przyjęcie rygorystycznego punktu startowego, w formie dodatku do alokacji jednostek AEA, która będzie p. czł. dodana jednorazowo w roku 2021. Wartość dla Polski zapisana w aneksie IV to **7 456 340**.

W ramach przyjętego rozporządzenia ESR znalazły się ogólne zapisy nawiązujące do raportowania emisji, ale szczegółowe zasady regulujące kwestie corocznego monitorowania i raportowania emisji w tym m.in. także w zakresie informacji dotyczących planowanego skorzystania z elastyczności ESR, określa tzw. rozporządzenie Governance, które jest w chwili obecnej jeszcze procedowane³².

Należy jeszcze podkreślić, że w odróżnieniu od decyzji ESD, w ESR określono nieco odmienny cykl rozliczeniowy. Ustalono bowiem, że okres 2021-2030 zostanie podzielony na dwa okresy pięcioletnie w ramach cyklu rozliczeniowego: 2021-2025 i 2026-2030. W związku z tym rozliczanie emisji non-ETS będzie odbywać się tylko dwa razy w okresie rozliczeniowym, po dwóch kompleksowych przeglądach inwentaryzacji GC p. czł., tj. w 2027 roku dla lat 2021-2025 i w 2032 roku dla lat 2026-2030. Po ww. przeglądach KE będzie wydawać decyzje z rocznymi rzeczywistymi emisjami p. czł. w non-ETS i następnie w określonym czasie p. czł. będą musiały przedłożyć w rejestrze odpowiednią liczbę jednostek AEA dla poszczególnych lat „podokresu”. W ESD rozliczanie odbywało się corocznie.

Nie mniej jednak KE nadal corocznie będzie oceniać postęp w realizacji celu non-ETS przez poszczególne p. czł. i jeżeli uzna, że dane p. czł. nie czyni wystarczających postępów w wypełnianiu swoich obowiązków, dane p. czł. w ciągu trzech miesięcy będzie miało obowiązek przekazania KE planu działań korygujących (PDK). W przypadku przekraczania przez p. czł. swoich limitów pomimo wykorzystania dostępnych w ESR elastyczności, rozporządzenie przewiduje również analogiczny do ESD system kar.

Wynegocjowane w ESR zapisy z pewnością będą w stanie w istotny sposób umożliwić Polsce bardziej elastyczne wywiązanie się ze swojego celu redukcyjnego 2030, który w przekroju UE może nie jest najwyższy, ale już biorąc pod uwagę profil emisyjny Polski i obecne projekcje emisji, z pewnością będzie stanowił spore wyzwanie. Należy przy tym dodać, że pełne wykorzystanie potencjalnych „ułatwień” przewidzianych w ESR jest dodatkowo uzależniona szeregiem warunków. W najbardziej optymistycznym scenariuszu, pełne wykorzystanie dostępnych elastyczności, na bazie wstępnych szacunków Krajowego ośrodka, w dużym stopniu niwelowałoby przyznany Polsce cel -7% względem roku bazowego 2005. Nie mniej jednak, podejmowanie działań redukcyjnych w tak wrażliwych sektorach, jak choćby sektor transportu drogowego, będą z pewnością trudnym zadaniem.

Główne ustalenia i omówienie przebiegu negocjacji i działań w trakcie SB48 w Bonn.

W dniach 30 kwietnia --10 maja 2018 r. w Bonn (Niemcy) odbyła się kolejna, 48 sesja negocyjna tzw. organów pomocniczych Ramowej Konwencji ONZ w sprawie Zmian Klimatu (UNFCCC), czyli SBI (ang. *Subsidiary Body for Implementation*) i SBSTA (ang. *Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice*). Jednocześnie Strony Konwencji negocjowały w ramach piątej części pierwszej sesji APA (*Ad Hoc Working Group on the Paris Agreement*), czyli Grupy roboczej ad hoc ds. Porozumienia Paryskiego. W trakcie 2018 r., aż do otwarcia COP24 w Katowicach, kiedy to stery przejmie na rok Polska, negocjacom patronuje państwo Fidżi, prezydencja COP23.

³¹ <http://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2018/05/14/better-protection-and-management-of-land-and-forests-across-the-union-council-adopts-a-new-regulation/>

³² <http://www.europarl.europa.eu/legislative-train/theme-resilient-energy-union-with-a-climate-change-policy/file-energy-union-governance-post-2020>

Wdrożenie Porozumienia paryskiego

Strony Porozumienia paryskiego przyjechały do Bonn z nadzieją na osiągnięcie postępu nad paryskim programem prac (*Paris Agreement Work Plan*), niezbędnym dla przyjęcia w Katowicach decyzji COP lub wręcz pakietu decyzji określających zasady i procesy wdrażające Porozumienie paryskie. To instrumentarium określane bywa również jako księga zasad paryskich (*Paris rulebook*). Punktem wyjściowym dla prac negocjatorów w Bonn była przygotowana podczas COP23³³ obszerna kompilacja wszystkich opcji tekstu negocjacyjnego, zgłoszonych przez Strony dla poszczególnych punktów programu prac. Podczas ostatniej sesji negocjacyjnej tekst w wielu punktach nie uległ znaczącym zmianom, a oczekiwany postęp, którego znakiem byłoby ograniczenie liczby zawartych w tekście opcji, nie został osiągnięty. Nie odnotowano postępu w negocjacjach nad wdrożeniem mechanizmów, które mają pomóc stronom w wywiązywaniu się z przyszłych zobowiązań. Powrót do kwestii potrzeby zróżnicowania między krajami rozwiniętymi i rozwijającymi się oraz sprawiedliwości (*equity*) spowolnił negocjacje w zakresie APA5, ram dla przejrzystości działań i wsparcia (*transparency framework*) i APA7, ram dla zapewnienia zgodności (ang.: *compliance*), a także APA8, obejmującego tzw. tematy pozostałe (m.in. wspólny cel na rok 2025, zasady składania raportów *ex-ante* i wstępne zalecenia dla instytucji finansowania klimatycznego). Na osiągnięcie kompromisu w tych tematach zostało mało czasu. Podobne wyzwanie czeka negocjatorów pracujących nad kompromisem w ramach APA6, punktu obrad dotyczącego globalnego przeglądu (*Global stocktake*), któremu okresowo powinny być poddawane wspólne wysiłki stron realizujących porozumienie. Postęp na drodze do porozumienia pojawił się w zakresie tematu APA3, dotyczącego metodyki rozliczania wkładów do porozumienia, ale i ten temat nie został w Bonn zamknięty.

Negocjacje w ramach SBI oraz SBSTA

W Bonn równoległe toczyły się prace na forum organów pomocniczych Konwencji UNFCCC tj. SBI i SBSTA. Niektóre ważne kwestie są negocjowane na tych forach, ale tu również Strony spodziewały się lepszych wyników. Do uzgodnienia pozostały m.in. wspólne ramy czasowe

dla przyjmowanych przez kraje wkładów/zobowiązań do porozumienia (ang. *Nationally Determined Contributions, NDCs*), ustalenie struktury i funkcji publicznego rejestru NDCs, ustalenie zasad funkcjonowania forum w zakresie wpływu wdrożenia środków odpowiedzi na podejmowane działania mitygacyjne (*response measures*). Obszernymi i nadal wymagającymi wielu uzgodnień tematami są kwestie adaptacji, przyszłości Funduszu Adaptacyjnego i finansowania działań w zakresie ochrony klimatu.

Negocjacje ujawniły po raz kolejny rozbieżności między oczekiwaniami krajów rozwiniętych i krajów rozwijających się, z których te pierwsze dążą do przyjęcia jednakowych zasad, z czasem obowiązujących wszystkie państwa - strony Porozumienia paryskiego, podczas gdy te drugie oczekują przede wszystkim większego wsparcia, bez którego nie będą mogły poradzić sobie z realizacją porozumienia. Niektóre z nich dążą nawet do utrzymania zróżnicowania między Stronami, z uwzględnieniem dotychczasowych podziałów na kraje rozwinięte i rozwijające się. Kraje rozwijające się zgłaszały też oczekiwania zapewnienia im przez kraje rozwinięte przewidywalnego strumienia finansowego dla wsparcia wdrożenia ich NDCs. Kraje rozwinięte przypisywały większe znaczenie innowacyjnym źródłom finansowania i środkom prywatnym, niż kraje rozwijające się, które oczekują zaangażowania przede wszystkim środków publicznych.

Dialog Talanoa

Jednocześnie w Bonn odbył się pierwszy, techniczny etap dialogu Talanoa, czyli dialogu pomocniczego, w ramach którego zarówno Strony i inni interesariusze przedstawili swoje stanowiska na temat: celu Porozumienia paryskiego, wspólnych wysiłków w dążeniu do jego osiągnięcia oraz możliwości i sposobów, w które powinny zostać wykorzystane dla jego osiągnięcia. Techniczny etap dialogu Talanoa odbył się w formacie dyskusji, skonstruowanych wokół trzech pytań: *gdzie jesteśmy, dokąd zmierzamy i jak tam dojdziemy?* Aktywnie uczestniczyli w nim polscy negocjatorzy, którzy wsparli prezydencję Fidżi w zorganizowaniu i poprowadzeniu dyskusji w grupach tematycznych. Faza techniczna (przygotowawcza) dialogu Talanoa przyczyniła się do umocnienia zaufania między Stronami, zapewniając szeroki udział w dyskusji również innych podmiotów nie będących stronami,

³³ COP23- 23 Konferencja stron Konwencji UNFCCC, która odbyła się w 2017 r. w Bonn.

wzbudzając pozytywne odczucia. Nie przyniosła jednak żadnych rozstrzygnięć w kwestii dotyczącej zwiększenia ambicji stron, gdyż takie oczekiwania są formułowane przez część uczestników dialogu wobec drugiej, politycznej fazy dialogu, która odbędzie się podczas COP24 w Katowicach. Dialog pomocniczy miał w założeniu pomóc stronom w przygotowaniu kolejnej rundy wkładów do porozumienia, które mają być bardziej ambitne od NDCs zgłoszonych wraz z przystąpieniem do Porozumienia paryskiego. Umiarkowany wynik dialogu w Bonn zwiększa, więc oczekiwania wobec politycznej fazy dialogu w grudniu 2018 r.

Ambicja stron dotyczy również działań w okresie poprzedzającym wdrożenie porozumienia po 2020 r. W wyniku żądań stron wyartykułowanych podczas COP23, kwestia ambicji w okresie przed 2020 r. będzie omawiana w formule dialogu wspomagającego podczas COP24, a także podczas COP25. Wyniki tego procesu powinny zostać uwzględnione w dialogu Talanoa. Wskazując na luki w ambicji, strony podnoszą nie tylko kwestie niewystarczającego dla osiągnięcia długoterminowego celu działań klimatycznych poziomu ambicji mitygacyjnych przed 2020 rokiem, ale i na braki w ambicji zapewnienia krajom rozwijającym się środków wdrażania (finansów, technologii, wsparcia w zakresie budowania potencjału) przez kraje rozwinięte.

Dalsze plany

W trakcie dodatkowej sesji negocjacyjnej w Bangkoku we wrześniu 2018 r. Strony mają nadzieję na uzgodnienie tekstu w wersji, która pozwoli na wynegocjowanie i przyjęcie decyzji w Katowicach. Niemniej jednak zadanie dalszego uproszczenia tekstu negocjacyjnego, szczególnie w punktach obrad budzących większe kontrowersje, pozostaje wyzwaniem. Od powodzenia odpowiedzi na to wyzwanie zależy osiągnięcie sukcesu, do jakiego aspirują strony porozumienia.

Najważniejsze informacje z innych systemów ETS

2 maja – Rząd Korei Południowej finalizuje zasady dotyczące wykorzystania międzynarodowych jednostek offsetowych CER (ang. *Certified Emission Reduction*), uzyskanymi z międzynarodowych projektów czystego rozwoju (CDM). W pierwszym okresie rozliczeniowym

(2015-2017) dozwolone było, przez firmy uczestniczące w koreańskim systemie KETS, rozliczenie 10% swojej emisji jednostkami offsetowymi KCUs (ang. *Korean Credit Units*). W drugim okresie rozliczeniowym (2018-2020) – rozliczenie 5% (czyli 50% dopuszczalnej wielkości) swojej emisji będzie dozwolone międzynarodowymi jednostkami CER, pochodzącymi z projektów opracowanych przez koreańskie firmy w ramach projektów czystego rozwoju. Dodatkowe kryteria kwalifikacyjne dla tych koreańskich firm to:

- co najmniej 20% praw własności, praw operacyjnych lub akcji do głosowania należy do koreańskiej spółki,
- koreańska firma sprzedaje lub dystrybuuje ponad 20% całkowitych kosztów projektu,
- projekty są finansowane przez koreańskie firmy z krajowym lub regionalnym rządem, działającym w określonym przez ONZ kraju najslabiej rozwiniętym lub kraju z gospodarką o niskim dochodzie, skwalifikowanego przez Bank Światowy.

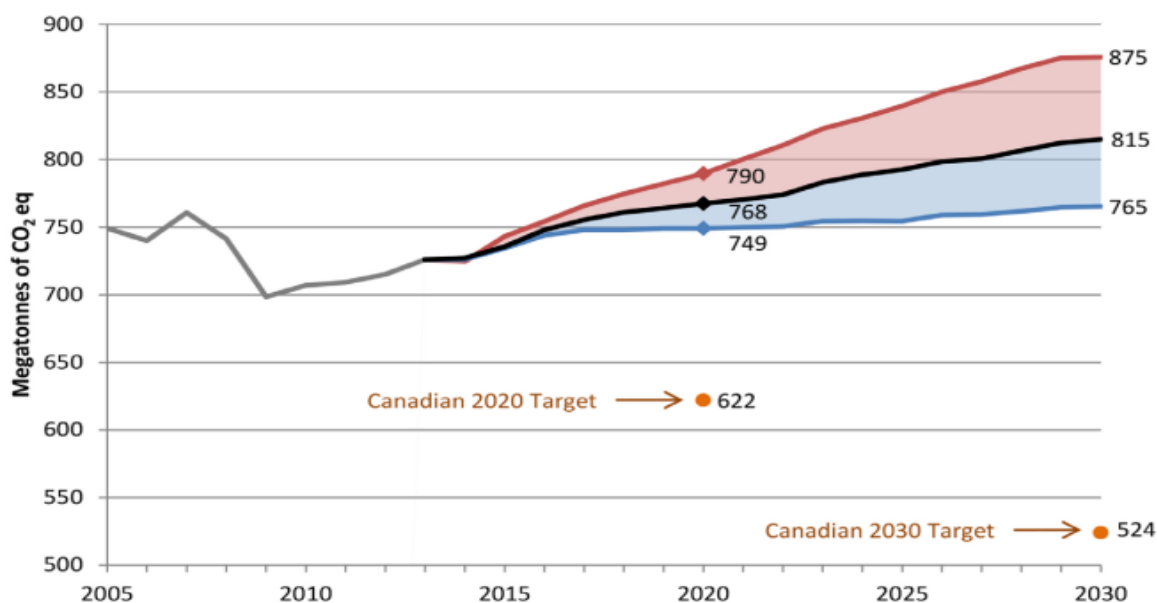
Dla uzyskania zgodności między jednostkami CER i KCU, firmy uczestniczące w systemie będą musiały przekształcić międzynarodowe jednostki offsetowe w koreańskie jednostki offsetowe. [\[link³⁴\]](#)

9 maja - Ministerstwo Środowiska Korei Południowej zorganizowało sesję informacyjną dla podmiotów uczestniczących w koreańskim systemie handlu uprawnieniami do emisji (KETS), na której przedstawiono projekt planu rozdziału uprawnień. W projekcie rozszerzono ilość sektorów, w których rozdział uprawnień będzie oparty o benchmarki. Do tej pory benchmarki wykorzystywano w sektorze rafineryjnym, w lotnictwie i przy produkcji klinkieru. Teraz planuje się rozszerzenie tej metody na sektor energetyczny, przemysł, sektor petrochemiczny i sektor odpadów. Plan rozdziału uprawnień aktualnie jest konsultowany z uczestnikami systemu i zostanie sfinalizowany do końca czerwca.

Po wzroście ceny uprawnień do 28 000 KRW³⁵ (21,84 EUR) na koniec ubiegłego roku, Rząd Korei planuje w czerwcu 2018 r. sprzedać część uprawnień, utrzymywanych w rezerwie stabilności rynkowej. Ponadto trzy banki: Export-Import Bank, Korea Development Bank i Industrial Bank of Korea, będą dopuszczone do uczestnictwa w systemie KETS, w celu

³⁴<https://icapcarbonaction.com/en/news-archive/550-republic-of-korea-finalizes-rules-on-international-offset-credits>

³⁵ Won południowokoreański

Wykres 2. Prognozy emisji według *Second Biennial Report on Climate Change* z 2016 r.

Źródło: Kanadyjski BR2

rozszerzenia swojej działalności handlowej na rynku CO₂. [\[link³⁶\]](#)

24 maja - Rada Miejska Pittsburga w USA zatwierdziła w czwartek nowy plan działań, przeciwdziałający zmianom klimatu, który ma zmniejszyć emisję gazów cieplarnianych o 20% do 2023 r., 50% do 2030 r. i 80% do 2050 r. Inne elementy planu to funkcjonowanie miasta w 100% oparte na energetyce odnawialnej, wszystkie pojazdy komunalne w 100% wolne od paliw kopalnych oraz zmniejszenie zużycia energii i wody o 50% w 2030 r. Plan został podjęty po tym, jak prezydent Trump oficjalnie wymienił miasto w swoim uzasadnieniu o nieratyfikowaniu Porozumienia paryskiego. [\[link³⁷\]](#)

25 maja - Dla zmniejszenia emisji pyłu i zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza, Rząd Korei Południowej planuje przyjąć nowe regulacje dotyczące elektrowni węglowych i elektrowni opalanych olejem. Sprawa dotyczy 42 elektrowni spośród 68 działających na terenie całego kraju. Władze lokalne będą musiały określić górne limity czasu eksploatacji zakładów, począwszy od drugiej połowy 2018 r. Rząd planuje zmniejszyć o 80% operacje w tych obiektach, gdzie wydawane są ostrzeżenia przed drobnym pyłem. Ma to

na celu zmniejszenie emisji drobnego pyłu o 43% w następnym sezonie. Elektrownie opalane węglem, które obecnie działają, będą musiały obniżyć emisje CO₂ o 40% do 2022 r. i o 58% do 2030 r. Jest to jeden z warunków osiągnięcia krajowego celu redukcji emisji. Rząd nie będzie wydawał nowych licencji na elektrownie opalane węglem i będzie zachęcał producentów energii do przekształcania ich obiektów opalanych węglem na gaz LNG. [\[link³⁸\]](#)

Polityka klimatyczna Kanady i jej poszczególnych prowincji

Najnowszy raport Kanady NIR³⁹ 1990-2016 (National Inventory Report), dotyczący m.in. inwentaryzacji gazów cieplarnianych, złożony do UNFCCC 13 kwietnia 2018 r. pokazuje, że emisje GHG Kanady zaczynają spadać. Nie zbliżają się jednak do poziomu gwarantującego spełnienie zobowiązań międzynarodowych tego kraju, wynikających z Porozumienia paryskiego. W 2016 r. Kanada wyemitowała 704 MtCO₂e_q, o 1,4% mniej niż w 2015 r. Aby wypełnić zobowiązanie obniżki emisji do 2030 r. o 30% w stosunku do 2005 r. Kanada może

³⁶ <https://icapcarbonaction.com/en/news-archive/551-kets-prepares-for-the-expansion-of-benchmarking>

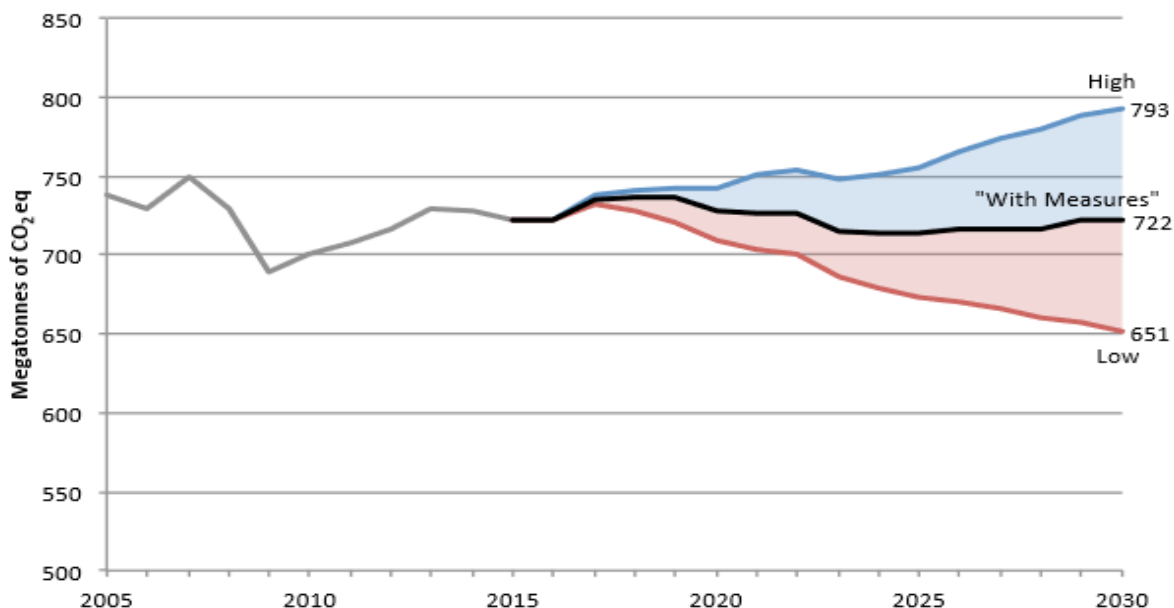
³⁷ <https://www.utilitydive.com/news/pittsburgh-energy-reduction-revised-climate-plan/524322/>

³⁸ [https://www.enerdata.net/publications/daily-energy-news/south-korea-will-introduce-limits-coal-fired-power-plants-](https://www.enerdata.net/publications/daily-energy-news/south-korea-will-introduce-limits-coal-fired-power-plants-operations.html?utm_source=Enerdata&utm_campaign=4983452e25-Email_Daily_Energy_News_05_2018&utm_medium=email&utm_term=0_838b1c9d18-4983452e25-123923653)

[operations.html?utm_source=Enerdata&utm_campaign=4983452e25-Email_Daily_Energy_News_05_2018&utm_medium=email&utm_term=0_838b1c9d18-4983452e25-123923653](https://www.enerdata.net/publications/daily-energy-news/south-korea-will-introduce-limits-coal-fired-power-plants-operations.html?utm_source=Enerdata&utm_campaign=4983452e25-Email_Daily_Energy_News_05_2018&utm_medium=email&utm_term=0_838b1c9d18-4983452e25-123923653)

³⁹ <https://unfccc.int/documents/65715>

Wykres 3. Prognozy emisji według 7th National Communication Report z grudnia 2017 r.



Źródło: Kanadyjski 7NC

w 2030 r. wyemitować maksymalnie 517 MtCO₂eq⁴⁰. Projekcje emisji do 2030 r., przedstawione w kanadyjskim Second Biennial Report on Climate Change (BR2)⁴¹ z 10 lutego 2016 r. różnią się od tych aktualnych, przedstawionych 29 grudnia 2017 r. w NC7⁴² (National Communication Report). Ukazują to wykresy 2 i 3.

Różnica pomiędzy wartościami ze scenariusza bazowego - „With Measures” z końca 2017 r. (722 MtCO₂eq), a scenariuszem bazowym z 2016 r. (815 MtCO₂eq) wynosi 93 MtCO₂eq i wynika według NC7 z już wdrożonych w ciągu ostatnich 2 lat federalnych i prowincjonalnych polityk, takich jak:

- Zamykanie elektrowni węglowych i rozwijanie energetyki odnawialnej,
- Wprowadzenie opłaty za energię elektryczną w prowincji Alberta,
- Wycofywanie węgla z produkcji energii elektrycznej w prowincji Alberta,
- Ograniczenia w wydobyciu ropy naftowej z piasków roponośnych – do max. 100 Mt do 2030 r. w prowincji Alberta,
- Redukcja emisji w prowincji Ontario, w wyniku połączenia od 2018 r. systemu ETS tej prowincji z systemami ETS w prowincji Quebec i w stanie Kalifornia w USA. Redukcja jest wymuszana przez

Tabela 3. Emisje CO₂eq w latach 1990-2016 i prognozy emisji na 2020 i 2030 r. w [MtCO₂]

	1990	2005	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2020	2030	2005-2016	2005-2030
Alberta	174	231	244	256	265	269	267	263	278	287	13,9%	24,2%
Ontario	179	205	173	169	168	165	163	161	167	165	-21,5%	-19,5%
Quebec	87	87	82	80	80	78	78	77	81	79	-11,5%	-9,2%
Saskatchewan	45	69	69	71	74	77	80	76	74	70	10,1%	1,4%
Kolumbia Brytyjska	51	63	59	60	61	60	59	60	59	58	-4,8%	-7,9%
Manitoba	18	20	19	20	21	21	21	21	21	21	5,0%	5,0%
Nowa Szkocja	20	23	21	19	18	16	17	16	15	13	-30,4%	-43,5%
Nowy Brunzwik	16	21	19	17	15	14	14	15	14	14	-28,6%	-33,3%
Razem Kanada	603	732	700	707	716	716	714	704	728	722	-3,8%	-1,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie kanadyjskich raportów BR2, 7NC oraz NIR2018

⁴⁰ https://globalnews.ca/news/4152121/canada-greenhouse-emissions-2016/?utm_source=CP+Daily&utm_campaign=8812883bbe-CPdaily18042018&utm_medium=email&utm_term=0_a9d8834f72-8812883bbe-110248673

⁴¹ https://unfccc.int/files/national_reports/biennial_reports_and_iar/submitted_biennial_reports/application/pdf/canadas_2nd_biennial_report.pdf

⁴² http://unfccc.int/files/national_reports/national_communications_and_biennial_reports/application/pdf/4623051_canada-br3-nc7-1-5108_eccc_can7thncomm3rdbi-report_en_04_web.pdf

system WCI (ang. *Western Climate Initiative*), do którego należą w/w stany i prowincje,

- Regulacje w systemie ETS w prowincji Quebec dla nowych budynków komercyjnych, instytucjonalnych i mieszkaniowych,
- Krajowe środki mające na celu zwiększenie efektywności sprzętu i urządzeń mieszkalnych i komercyjnych,
- Wprowadzenie krajowych przepisów ograniczających emisje metanu w sektorze wydobycia ropy i gazu, wprowadzono krajowe przepisy kończące stosowanie wodorofluorowęglodorów,
- Wprowadzenie krajowych norm emisji gazów cieplarnianych dla pojazdów ciężarowych o dużej ładowności z lat modelowych 2021-2027,
- Podwyższenie od 1 stycznia 2018 r. podatku od emisji w Kolumbii Brytyjskiej z 30 do 35 CAD za tonę CO₂ (w 2021 r. podatek ma osiągnąć 50 CAD).

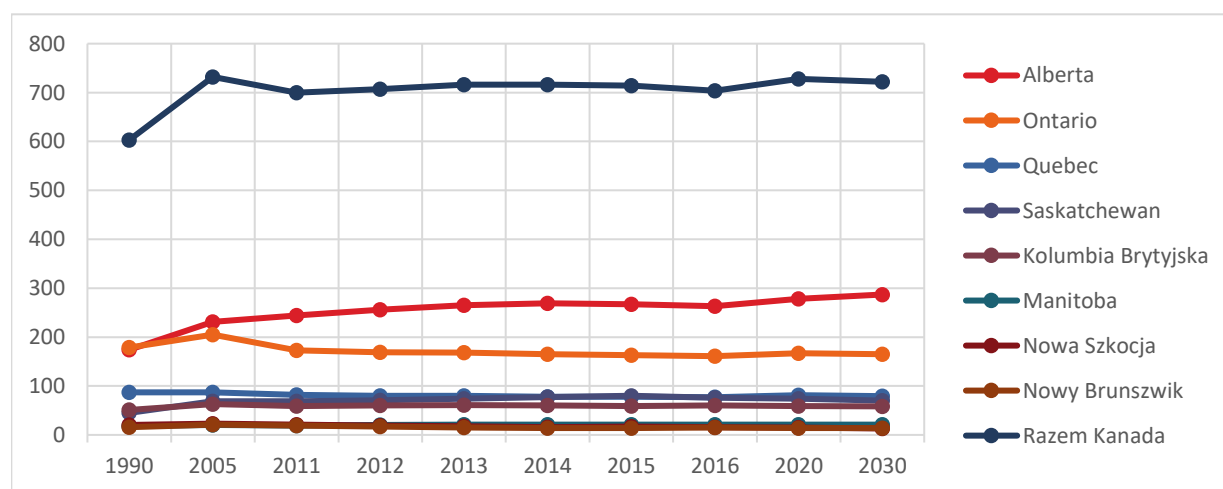
Niższe prognozy wynikają również z niższej prognozy wzrostu PKB, niższej prognozy produkcji lekkiego oleju z piasków ropoosnych i gazu ziemnego niż zakładano w BR2. Dwa sektory, które łącznie odpowiadają za 80%⁴³ emisji to sektor energetyczny i sektor transportu, w tym za 15% odpowiada przemysł wydobycia ropy i gazu, a za 30% odpowiada transport drogowy. W latach 2005-2016 emisje z wydobycia ropy i gazu wzrosły o 47%, a w transporcie drogowym o 11%.

Mimo wdrożenia wielu polityk Kanada jest daleko od spełnienia swoich zobowiązań wynikających

z Porozumienia paryskiego. Tabela 3 i wykres 4 pokazują emisje w latach 1990-2016 i prognozy na lata 2020, 2030 w poszczególnych prowincjach Kanady.

Aby spełnić swoje międzynarodowe zobowiązania w zakresie redukcji emisji, głównym działaniem rządu Kanady jest wprowadzenie ceny minimalnej za tonę emisji CO₂, którą prowincje i terytoria miały uwzględnić w swoich politykach klimatycznych od 1 stycznia 2018 r. Prowincje i terytoria, które nie wprowadzą podatku od emisji lub nie wdrożą systemu ETS będą musiały zapłacić cenę minimalną⁴⁴ za tonę emisji, wynoszącą w 2018 r. - 10 CAD za tonę CO₂ i cena ta będzie rosła co roku o 10 CAD, aż do osiągnięcia w 2022 r. poziomu 50 CAD. Wszystkie przychody uzyskiwane w wyniku wprowadzenia w Kanadzie ceny minimalnej mają pozostać w prowincjach i terytoriach, i służyć do finansowania m.in. przedsięwzięć redukcyjnych w tych prowincjach. Aktualnie prowincje i terytoria mają czas do 1 września 2018 r. do przedłożenia własnych planów ograniczenia emisji CO₂. Poniżej pokrótce opisane są działania, jakie podjęły i podejmą poszczególne prowincje Kanady. Cztery najbardziej zaludnione prowincje Kanady – Ontario, Quebec, Kolumbia Brytyjska i Alberta, stanowiące ponad 80% populacji Kanady i emitowały w 2016 r. około 80% jej emisji gazów cieplarnianych, wprowadziły już mechanizmy „ustalania” cen uprawnień do emisji. W przypadku Quebec i Ontario jest to rynkowy system ETS,

Wykres 4. Emisje CO₂eq w latach 1990-2016 i prognozy emisji na 2020 i 2030 r. w [MtCO₂]



Źródło: opracowanie własne na podstawie kanadyjskich raportów BR2, 7NC oraz NIR2018

⁴³https://globalnews.ca/news/4152121/canada-greenhouse-emissions-2016/?utm_source=CP+Daily&utm_campaign=8812883bbe-

[CPdaily18042018&utm_medium=email&utm_term=0_a9d8834f72-8812883bbe-110248673](https://icapcarbonaction.com/en/news-archive/410-canada-national-carbon-price-plan-starting-in-2018)
⁴⁴<https://icapcarbonaction.com/en/news-archive/410-canada-national-carbon-price-plan-starting-in-2018>

a w przypadku Kolumbii Brytyjskiej i Alberty jest to podatek od emisji dwutlenku węgla.

- Prowincja Alberta: ma największą emisję ze wszystkich prowincji (263 MtCO₂eq w 2016 r.). W dniu 1 stycznia 2017 r. wprowadziła podatek od emisji CO₂ w wysokości 20 CAD i został on podniesiony do 30 CAD za tonę w 2018 r. Prowincja Alberta zgodzi się na cenę 50 CAD za tonę CO₂ w 2022 r., jedynie w przypadku zatwierdzenia przez rząd krajowy budowy rurociągu ropy wyprodukowanej z piasków roponośnych.
- Prowincja Ontario: swoje cele redukcyjne ma bardziej ambitne niż cele krajowe Kanady. Do 2020 r. zamierza zredukować emisje o 25% w stosunku do 2005 r., a do 2030 r. o 46% w stosunku do 2005 r. Prowincja uruchomiła system ETS w styczniu 2017 r. i połączyła go z systemami ETS w Quebec i Kalifornii w dniu 1 stycznia 2018 r.
- Prowincja Quebec: w prowincji system ETS funkcjonuje od 1 stycznia 2013 r. Od 1 stycznia 2014 r. jest on połączony z systemem ETS w Kalifornii (USA), a od 1 stycznia 2018 r. z systemem ETS prowincji Ontario. W prowincji Quebec sektor energetyczny jest prawie wolny od węgla, a za większość emisji odpowiada transport (m.in. dystrybutorzy paliw kopalnych). System ETS obejmuje około 85% całkowitej emisji prowincji.
- Prowincja Kolumbia Brytyjska⁴⁵: długoterminowy cel redukcji prowincji to zmniejszenie emisji do 2050 r. o 80% w stosunku do 2007 r. Do maja 2018 r. cel pośredni wynosił 33% do 2020 r. w stosunku do 2007 r. Został on ustawowo anulowany i wprowadzono nowe cele pośrednie: 40% i 60% odpowiednio do 2030 i 2040 r. Od 1 kwietnia 2018 r. rząd prowincji podwyższył podatek od emisji do wysokości 35 CAD/tCO₂eq i będzie go podwyższał co roku o 5 CAD. Podatkiem objętych jest 70% emisji gazów cieplarnianych prowincji.
- Prowincja Saskatchewan: Pod koniec 2017 r. prowincja opublikowała nową strategię,

dotyczącą zmian klimatu, która nie spełnia wymogów krajowego celu redukcyjnego. Jako jedyna prowincja nie podpisała pod koniec 2016 r. krajowego planu działań na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatu i ograniczenia emisji gazów, wprowadzającego m.in. cenę minimalną za emisję CO₂. Premier prowincji chce walczyć z rządem krajowym Kanady w sądzie, w sprawie obowiązku wprowadzenia ceny minimalnej.

- Prowincja Manitoba⁴⁶: w odpowiedzi na naciski rządu krajowego na przeciwdziałanie zmianom klimatu, prowincja Manitoba przedstawiła ambitne cele zmniejszenia emisji GHG. Zobowiązała się do redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. o jedną trzecią w stosunku do poziomu 2005 r., do 2050 r. o połowę w stosunku do poziomu 2005 r., a do roku 2080 Manitoba chce być neutralna pod względem emisji gazów cieplarnianych. Prowincja planuje wdrożyć system ETS w 2018 r. System będzie tak zaprojektowany, aby mógł się łączyć z innymi systemami ETS Ameryki Północnej.
- Prowincja Nowa Szkocja⁴⁷: w maju 2018 r. Nowa Szkocja przystąpiła do systemu WCI (ang. *Western Climate Initiative*), który ma zapewnić jej wsparcie techniczne dla tworzonego systemu ETS, który zostanie uruchomiony 1 stycznia 2019 r. WCI jest korporacją typu non-profit, która świadczy usługi administracyjne i techniczne, wspierające wdrożenie systemów ETS. Z jej usług korzystają prowincje Quebec, Ontario oraz stan Kalifornia. Nowa Szkocja już spełniła 30% krajowy cel redukcji emisji do 2030 r.

⁴⁵ http://carbon-pulse.com/51866/?utm_source=CP+Daily&utm_campaign=dd342f99bd-CPdaily08052018&utm_medium=email&utm_term=0_a9d8834f72-dd342f99bd-110248673

⁴⁶ http://www.kobize.pl/uploads/materialy/materialy_do_pobrania/raport_co2/2016/KOBIZE_Raport_z_rynku_CO2_lipiec_2016.pdf

⁴⁷ <https://icapcarbonaction.com/en/news-archive/552-nova-scotia-joins-the-western-climate-initiative-inc>

Światowa podaż jednostek offsetowych

Z danych publikowanych przez Sekretariat Konwencji Klimatycznej (UNFCCC) wynika, że liczba projektów zarejestrowanych do końca maja pozostaje bez zmian i wynosi 7801 projektów CDM⁴⁸ (ang. *Clean Development Mechanism* – mechanizm czystego rozwoju).

Liczba jednostek CER wydanych do końca maja 2018 r. wyniosła ok. 1 915 mln, co w porównaniu do poprzedniego zestawienia oznacza, że w ciągu ostatniego miesiąca wydano ok. 8 mln jednostek CER. Natomiast liczba jednostek wydanych w związku z realizacją działań programowych CDM (PoA)⁴⁹ w maju osiągnęła poziom 14,27 mln jednostek, wzrastając o 0,2 mln jednostek.

Pozostałe informacje

- ▶ W dniu 2 maja br. Komisja Europejska przedstawiła propozycję budżetu na lata 2021-2027⁵⁰. Ma on wynosić 1 279,4 mld euro (kwota w cenach bieżących). Komisja proponuje wprowadzenie szeregu zmian, dzięki którym unijny system finansowy ma być jasny i przejrzysty, a środki przeznaczone przede wszystkim na działania priorytetowe, w tym ochronę środowiska i redukcję emisji gazów cieplarnianych. Proponuje się wzrost środków na ochronę klimatu, co powoduje, że środki przypisane na ten cel wzrastają z 20% całego budżetu w perspektywie finansowej 2014-2021 do 25% w latach 2021-2027. Oznacza to, że w tym 6-leciu budżetowym na kwestie powiązane z ochroną klimatu przeznaczone będzie 320 mld euro, co stanowi wzrost o 114 mld euro w stosunku do okresu poprzedniego. W obecnym budżecie na walkę ze zmianami klimatu wydano do tej pory 206 mld euro, przeznaczając je na inwestycje w oszczędność energii, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, ogólną ochronę środowiska i inne działania związane ze zmniejszeniem emisji gazów cieplarnianych. Jedną

z propozycji zasilenia budżetu UE jest wprowadzenie nowego źródła finansowania stanowiącym 20% przychodów pochodzących ze sprzedaży uprawnień na aukcjach⁵¹. Jednakże na początku br. francuski prezydent Emmanuel Macron przedstawił ideę, aby 40% budżetu UE było przeznaczane na przekształcanie gospodarki na niskowęglową. Podobne postulaty stawiają organizacje pozarządowe zajmujące się kwestiami klimatycznymi, które twierdzą, że potencjał UE pozwala na przeznaczenie, co najmniej 40% jej budżetu na „dekarbonizację” gospodarki i w ten sposób na wypełnienie zobowiązań wynikających z Porozumienia paryskiego. Przedstawiony przez KE plan budżetu na lata 2021-2027 będzie jeszcze przedmiotem obrad Parlamentu Europejskiego i Rady UE. Zwiększone mają być także środki na program LIFE. W propozycji KE wsparcie dla LIFE w przyszłym budżecie to kwota ok. 378,9 mld euro na finansowanie ochrony środowiska oraz klimatu.

[\[link⁵², link⁵³\]](#)

- ▶ Według szacunków Międzynarodowej Organizacji Pracy (ang. ILO, International Labour Organisation) Porozumienie paryskie może przyczynić się do stworzenia 24 milionów nowych miejsc pracy do 2030 r., pod warunkiem wdrożenia odpowiednich strategii promowania zielonej gospodarki. Nowe miejsca pracy zostaną stworzone poprzez przyjęcie zrównoważonych praktyk w sektorze energetycznym, w tym zmiany w miksie energetycznym, promowanie wykorzystania pojazdów elektrycznych i poprawę efektywności energetycznej budynków. Na poziomie regionalnym, miejsca pracy powstaną w obu Amerykach, Azji oraz w Europie (odpowiednio około 3 mln, 14 mln i 2 mln miejsc pracy), w wyniku działań podejmowanych w zakresie produkcji i wykorzystania energii. Natomiast, jeśli obecne tendencje utrzymają się na Bliskim Wschodzie i w Afryce może wystąpić utrata miejsc pracy netto (odpowiednio o 0,48% i o 0,04%) ze względu na

⁴⁸ <http://cdm.unfccc.int/>

⁴⁹ ang. *Programme of Activities (PoA)* – działania programowe obejmują realizację wielu pojedynczych projektów, które łączy wspólna procedura zatwierdzenia, a dodawanie kolejnych projektów odbywa się bez konieczności ich nowego zatwierdzenia, co prowadzi do obniżenia kosztów (więcej nt. CDM PoA:

<http://cdm.unfccc.int/ProgrammeOfActivities/index.html>)

⁵⁰ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-3570_pl.htm

⁵¹ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-3570_pl.htm

⁵² http://www.climateactionprogramme.org/news/eu-plans-to-massively-increase-spending-on-climate-change?utm_source=ActiveCampaign&utm_medium=email&utm_content=EU+plans+to+massively+increase+spending+on+climate+change+-+Climate+Action+News&utm_campaign=CA+Newsletter+4+May+2018

⁵³ <https://www.teraz-srodowisko.pl/aktualnosci/realizacja-celow-klimatycznych-priorytetem-wsrod-unijnych-wydatkow-4663.html>

zależność tych regionów od paliw kopalnych i górnictwa. [\[link⁵⁴\]](#)

- ▶ Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza oraz uzyskanie oszczędności energii elektrycznej poprzez dofinansowanie przedsięwzięć poprawiających efektywność energetyczną systemów oświetlenia zewnętrznego – to cel nowego programu priorytetowego „SOWA – oświetlenie zewnętrzne” Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW). Przedsięwzięcie będzie wdrażane w latach 2018-2021, a jego budżet to 50 mln zł. Pierwszy nabór wniosków rozpoczął się 24 maja br. i będzie trwał do 30 października br. Dofinansowanie może być udzielone w formie pożyczki na przedsięwzięcia, które polegają na: kompleksowej modernizacji oświetlenia zewnętrznego w zakresie istniejącej sieci oświetleniowej lub montażu nowych punktów świetlnych w ramach modernizowanych istniejących ciągów oświetleniowych, jeżeli jest to niezbędne do spełnienia obowiązujących przepisów. [\[link⁵⁵\]](#)
- ▶ Według danych opublikowanych w dniu 4 maja br. przez Eurostat emisja dwutlenku węgla w 2017 r. z procesów spalania paliw w energetyce wzrosła w UE o 1,8% w porównaniu do poziomu z 2016 r. Emisje wzrosły w większości państw czł. Najwyższy wzrost odnotowano na Malcie (+12,8%) i w Estonii (+11,3%), znaczące wzrosty miały także miejsce w Bułgarii (+8,3%), Hiszpanii (+7,4%) i Portugalii (+7,3%). Spadek emisji odnotowano tylko w ośmiu krajach, w tym największy w Finlandii (-5,9%) i Danii (-5,8%), Wielkiej Brytanii (-3,2%), Irlandii (-2,9%) i Belgii (-2,4%). Według danych Eurostatu w Polsce emisje wzrosły o 3,8%. [\[link⁵⁶\]](#)
- ▶ 17 maja br. KE przedstawiła trzeci pakiet regulacji dotyczących bezpiecznej, zintegrowanej i czystej mobilności "Europa w ruchu". Ma to umożliwić wszystkim Europejczykom korzystanie z bezpieczniejszego ruchu drogowego, mniej zanieczyszczających pojazdów i bardziej zaawansowanych technologicznie rozwiązań, a jednocześnie wspierać konkurencyjność

przemysłu UE. Pakiet obejmuje: zintegrowaną politykę na rzecz przyszłości bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz środki dotyczące bezpieczeństwa pojazdów i infrastruktury; normy emisji CO₂ dla pojazdów ciężarowych o dużej ładowności; strategiczny plan działania dotyczący rozwoju i wytwarzania akumulatorów w Europie i wybiegającą w przyszłość strategię w dziedzinie połączonej z siecią i zautomatyzowanej mobilności. Trzecia część programu „Europa w ruchu” stanowi zakończenie programu Komisji dotyczącego modernizacji transportu.

W programie zaproponowano pierwsze w historii normy emisji CO₂ dla pojazdów ciężarowych o dużej ładowności. W 2025 r. średni poziom emisji CO₂ z nowych samochodów ciężarowych będzie musiał być o 15% niższy niż w 2019 r. W odniesieniu do 2030 r. zaproponowano, orientacyjny poziom redukcji o co najmniej 30% w stosunku do poziomu z 2019 r. Cele te są spójne ze zobowiązaniami UE wynikającymi z Porozumienia paryskiego.

W zakresie bezpiecznej mobilności Komisja proponuje, by nowe modele pojazdów były wyposażone w zaawansowane elementy bezpieczeństwa, takie jak: zaawansowany system hamowania awaryjnego, system utrzymywania pojazdu w pasie ruchu w przypadku samochodów osobowych oraz systemy detekcji ruchu pieszych i rowerzystów w przypadku samochodów ciężarowych. Z drugiej strony Komisja Europejska podkreśla konieczność systematycznego identyfikowania niebezpiecznych odcinków dróg i przeprowadzanie lepiej ukierunkowanych inwestycji. Cel długoterminowy to ograniczenie niemal do zera liczby ofiar śmiertelnych i ciężko rannych do 2050 r. („Wizja Zero”).

Równocześnie KE zaprosiła do składania wniosków w ramach instrumentu „Łącząc Europę” mającego budżet w wysokości 450 mln euro, który będzie dostępny na potrzeby wsparcia projektów przyczyniających się do bezpieczeństwa ruchu drogowego, cyfryzacji i multimodalności. Wnioski można składać do 24 października 2018 r. [\[link⁵⁷\]](#)

⁵⁴ http://www.ilo.org/global/about-the-ilo/newsroom/news/WCMS_628644/lang--en/index.htm

⁵⁵ <http://nfosigw.gov.pl/oferta-finansowania/srodki-krajowe/programy-priorytetowe/owietleniezewntrzne/i-nabor-2018/>

⁵⁶ <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/8869789/8-04052018-BP-EN.pdf/e7891594-5ee1-4cb0-a530-c4a631efec19>

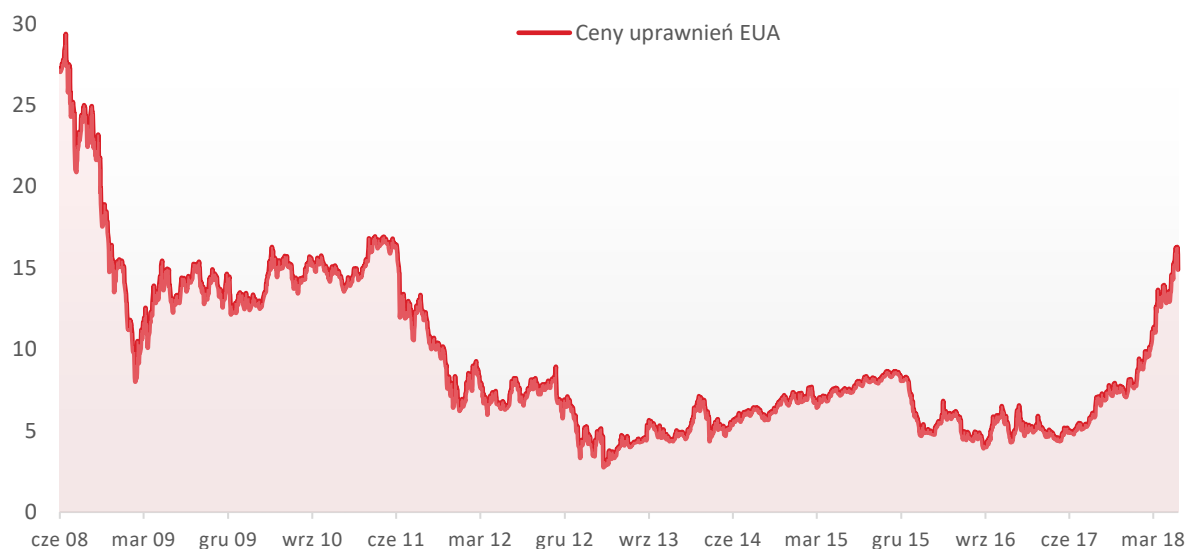
⁵⁷ <https://ec.europa.eu/inea/en/connecting-europe-facility/cef-transport/apply-funding/2018-cef-transport-call-proposals>

Tabela 5. Kalendarium najważniejszych wydarzeń w czerwcu 2018 r.

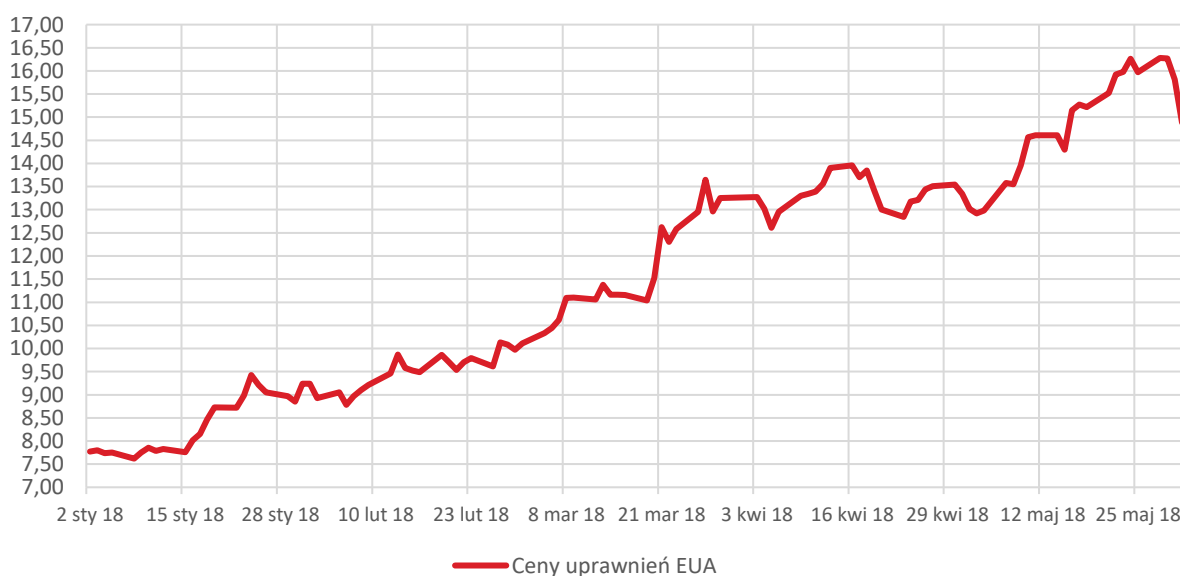
Dzień	Wydarzenie
7 - 8 czerwca	Trzecie spotkanie w ramach trilogu pomiędzy KE, PE oraz Radą UE w sprawie rozporządzenia dot. zarządzania unią energetyczną (Rada UE ds. Energii)
8 - 9 czerwca	Szczyt państw G7 organizowanych przez Prezydentkę Kanadyjską, gdzie jednym z pięciu priorytetowych tematów będzie kwestia zmian klimatu
11 czerwca	Posiedzenie Rady UE ds. Energii
11 - 14 czerwca	Posiedzenie Plenarne Parlamentu Europejskiego
18 – 19 czerwca	Posiedzenie Komisji ds. Przemysłu, Badań naukowych i Energii (ITRE) w Parlamencie Europejskim
16 – 18 czerwca	Posiedzenie Komisji ds. Przemysłu, Badań naukowych i Energii (ITRE) w Parlamencie Europejskim
20-21 czerwca	Spotkanie Ministrów w sprawie Działań Klimatycznych organizowane przez UE, Chiny oraz Kanadę (MoCA - Ministerial on Climate Action)
25 czerwca	Posiedzenie Rady UE ds. Środowiska
30 czerwca	Zakończenie pełnienia rotacyjnej roli Prezydencji Rady UE przez Bułgarię (od 1 lipca funkcję tę przejmie Austria)
W czerwcu	<p>Terminy aukcji uprawnień EUA w UE*:</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ EEX: 6 i 20 czerwca (środa) - krajowa aukcja polskich uprawnień EUA - 3,547 mln (start od 9:00 do 11:00) ⇒ EEX: 20 czerwca (środa) - krajowa aukcja polskich uprawnień EUAA – 0,112 mln (start od 13.00- 15.00) ⇒ EEX: od 4 do 28 czerwca, każdy poniedziałek, wtorek i czwartek: aukcja unijna – do sprzedaży: 4,213 mln EUA/aukcję - start od 9:00 do 11:00 ⇒ EEX: w każdy piątek od 1 do 29 czerwca: krajowa aukcja niemiecka, do sprzedaży: 4,36 mln EUA/aukcję – start od 9:00 do 11:00 ⇒ ICE: 13, 27 czerwca - krajowa aukcja brytyjska, do sprzedaży: 5,742 mln EUA/aukcję (ICE) – start od 9:00 do 11:00. ⇒ ICE: 6 czerwca – brytyjska aukcja uprawnień lotniczych EUAA – 0,86 mln (start od 13.00 – do 15:00)

* na podstawie kalendarza aukcji giełd EEX i ICE, podane godziny zgodnie z czasem środkowoeuropejskim
 Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie EEX, ICE, PE, Rada UE

Wykres 3. Dienne ceny zamknięcia transakcji uprawnieniami EUA na rynku spot w latach 2008-2018 [w euro]



Wykres 4. Dienne ceny zamknięcia transakcji uprawnieniami EUA na rynku spot w 2018 roku [w euro]



Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie danych o cenach z rynku OTC (do dnia 10 czerwca 2009 r.) i giełdy ICE/ECX, Bluenext, EEX, Nordpool (od 10 czerwca 2009 r. do końca grudnia 2012 r.) oraz na podstawie danych giełdy ICE/ECX, EEX (poczynając od 1 stycznia 2013 r.).

Celem zobrazowania sytuacji na rynku EU ETS, a także zmienności ceny uprawnień do emisji, zdecydowaliśmy się na cykliczne umieszczanie w Raporcie z rynku CO₂ wykresów pokazujących główny trend cenowy uprawnień do emisji. Prezentowany w obecnym Raporcie z rynku CO₂ wykres 3 obejmuje okres od czerwca 2008 r. do maja 2018 r. Natomiast na wykresie 4 przedstawiono zakres zmienności cenowej w 2018 r.

Niniejszy dokument może być używany, kopiowany i rozpowszechniany, w całości lub w części, wyłącznie w celach niekomercyjnych i z zachowaniem praw autorskich, w szczególności ze wskazaniem źródła ich pochodzenia.



Sfinansowano ze środków
Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Opracowanie:

Krajowy Ośrodek Bilansowania
i Zarządzania Emisjami

Instytut Ochrony Środowiska -
Państwowy Instytut Badawczy

W celu otrzymywania bezpośrednio numerów „Raportu z rynku CO₂” zachęcamy Państwa do zapisywania się do naszego newslettera

⇒ **NEWSLETTER**